

popotovanje
spominov preko
krajin Alžirije
v 60. letih 20. stoletja

Predmeti umetnostnih obrti Berberov na razstavi

Berberske tradicije na področju umetnostnih obrti so odraz izjemne ustvarjalnosti, kar razkriva razstavljena družinska zbirka rokodelskih izdelkov, ki večinoma izvirajo iz alžirskih regij Kabilije in doline M'Zab.

Berberske umetnostne obrti, ki obsegajo izdelke, kot so nakit, preproge, lončene in bakrene posode, imajo pomembno vlogo pri ohranjanju in predstavljanju severno afriške kulture, njenih tradicij in simbolov. Vsak predmet je nosilec delca kulturne zgodovine Berberov in njihove identitete.

Umetnostne obrti Berberov vzbujajo zanimanje zaradi znakov, simbolov geometrijskih vzorcev in likov, trikotnikov, rozet, rombov, krogov, črt in pik. Dekorativni motivi na nakitu, preprogah, keramiki in oblačilih kažejo na obilico navdiha in so likovna interpretacija filozofskih razlag sveta in življenja, ver in misticizma.

Poleg praktičnega, uporabnega in dekorativnega vidika so imeli ti predmeti tudi religiozno in magično funkcijo, npr. nakit na razstavi v funkciji amuletov.

Kultura in umetnost Berberov sta eni redkih poslednjih prič velike sredozemske civilizacije preteklih tisočletij, katerih posamezna izročila so se ohranila vse do danes. Alžirija je prepletena s tradicijami Berberov, v arabščini Amazigov, ki so potomci pred arabskih prebivalcev Severne Afrike in njeno največje več deset milijonsko avtohtono ljudstvo z več etničnimi skupinami (v Alžiriji Kabilci, Tuaregi, Mozabiti, idr). Živijo v razpršenih skupnostih po vsem Magrebu in govorijo različne jezike. V Alžiriji je, po ocenah, skoraj četrtina vse populacije berberskega izvora.

Kabilija leži na severu Alžirije in je domovina poljedelskih Kabilcev (najizvirnejša skupina Berberov). Je prekrasna gorska in obalna plodna pokrajina, ki se v gorovju Telskega Atlasa dviga do več kot dva tisoč metrov. Njena pokrajina s širnimi gozdovi, nasadi oljk, vinogradi, polji, vasmi na kamnitih gorskih grebenih, zgrajenimi iz kamnov tesno skupaj, se ne zdi prav nič afriška. Te značilnosti življenjskega okolja določajo kulturo Kabilcev in njihovo bogato rokodelsko izročilo.

Kabilci so razvili številne umetnostne obrti in rokodelske veščine, ki se najbolj kažejo v izdelovanju glinenih posod in nakita, pa tudi bakrenih in tekstilnih izdelkov.

Večplastnost in raznovrstnost tehnik in oblik umetnostnih obrti Berberov, prikazanih na razstavi, sta razvidni tudi na preprogah živahnih barv in simbolov.

Njihovo izdelovanje je uveljavljena tradicija v dolini M'Zab, regiji na severu Sahare v Alžiriji. Dolina M'Zab je naravno območje izjemne lepote, uvrščeno na Unescov seznam svetovne dediščine, kjer so v 10.st. Ibadi zgradili pet utrjenih puščavskih naselij, z glavnim mestom Gardaia pomembnim trgovskim središčem in nekoč srečevališčem karavan. Ponaša se z edinstveno snovno in nesnovno dediščino, s prastaro kulturo etnične skupine Mozabitov s posebnimi družbenimi kodeksi in vero, kar izpovedujejo sestavine njihovega načina življenja, obrtne in arhitekturne zgodovine z ohranjeno prvotno arhitekturo in funkcionalnostjo tradicionalnih naselij harmonično zlitih s puščavskim okoljem.